

Aan de dames en heren Voorzitters van de
openbare centra voor maatschappelijk welzijn

Datum: 23 DEC. 2015

Omzendbrief betreffende de inproductiestelling van het elektronisch sociaal verslag

Mevrouw de Voorzitster,
Mijnheer de Voorzitter,

Ik ben verheugd om u via deze omzendbrief in te lichten over de verwezenlijking van het elektronisch sociaal verslag, een belangrijke actie uit het federaal regeerakkoord. Dankzij dit instrument zullen maatschappelijke werkers onderling, binnen het gedeelde beroepsgeheim, relevante gegevens over een steunaanvrager kunnen uitwisselen. Deze uitwisseling zal bijdragen tot een verlichting van de administratieve last voor de maatschappelijk werker en zal voor de begunstigde voor een vlottere behandeling van zijn dossier betekenen.

Het elektronisch sociaal verslag ligt me na aan het hart, omdat ik erin geloof dat dit instrument mee kan leiden tot een efficiënter sociaal beleid, waarbij maatschappelijke werkers zich meer kunnen concentreren op hun kerntaak om begunstigten te begeleiden en een sociaal traject met hen uit te bouwen. Ik wil dan ook verder blijven inzetten op de administratieve vereenvoudiging.

Dit project is het resultaat van vele analyses, voorbereidingen en overleg met het terrein. Ik stel u vandaag de eerste fase van dit project voor en ik kijk ernaar uit om met u van gedachten te wisselen over dit project en zijn eventuele volgende fase.

1. Het elektronisch sociaal verslag

In overeenstemming met de voorwaarden van het gedeeld beroepsgeheim en de naleving van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, is het elektronisch sociaal verslag een instrument voor sociale begeleiding ten dienste van sociaal werkers en rechthebbenden, dat de uitwisseling van essentiële gegevens op een meer efficiënte en gestructureerde wijze mogelijk maakt, met respect voor de rechten van de persoon op sociale hulp en sociale actie.

Het doel van het project 'Elektronisch Sociaal Verslag' (ESV) is een kader op te maken voor de directe elektronische uitwisseling van relevante en objectieve gegevens tussen de OCMW's via de Kruispuntbank van de sociale zekerheid (KSZ) en dit om te komen tot een correct en doeltreffend sociaal beleid.

Via het netwerk van de KSZ hebben de OCMW's reeds toegang tot tal van gegevens van andere sectoren buiten de sociale zekerheid. De OCMW's zijn het meest actief op dit vlak, maar paradoxaal genoeg zijn ze niet onderling met elkaar verbonden.

Het elektronisch sociaal verslag wordt voor de OCMW's dus een middel voor de onderlinge uitwisseling van relevante en objectieve gegevens over een steunaanvrager. De invoering van deze gegevensuitwisseling zal bijdragen tot een administratieve vereenvoudiging van de banden tussen OCMW's.

Deze uitwisselingen in het kader van het ESV-project hebben meerdere doelstellingen:

- OCMW's in staat stellen bij het vorige OCMW's informatie in te winnen over een steunaanvrager.
- een geautomatiseerde, snelle, eenvoudige, veilige, gestructureerde en gecontroleerde uitwisseling via de KSZ faciliteren.
- ervoor zorgen dat via het ESV enkel objectieve, evenredige, gerichte en gecontroleerde gegevens worden uitgewisseld die tot stand komen in overleg met de sector.
- via een gestructureerde toegang tot deze gegevens waarborgen dat enkel gemachtigde personen er toegang toe krijgen.
- door de sociaal assistenten toegang te verschaffen tot nieuwe persoonsgegevens, waarvan de OCMW's de authentieke bronnen zijn, wordt het mogelijk nauwkeurig en gericht te bepalen op welke steun een steunaanvrager recht heeft.
- de steunaanvrager moet een vorige administratieve situatie niet meer terug gaan ophalen bij een vorig OCMW.

2. Uiteenzetting van het project

De effectieve invoering van deze eerste fase moet een OCMW, het aanvragende OCMW genoemd, in staat stellen een overzicht te krijgen van de beslissingen die een ander OCMW, het afgevende OCMW genoemd, de laatste vijf jaar genomen heeft voor een hulpaanvrager die zich tot hem richt. Bovendien zullen de overgedragen gegevens een overzicht bieden van de staat van het dossier op dat moment. Een dossier dat afgesloten zou moeten zijn, moet niet geactualiseerd worden om te worden verzonden.

Gegevens worden doorgestuurd op initiatief van het aanvragende OCMW. Dit gebeurt automatisch: de afgevende OCMW's van hun kant hoeven niets te doen om hun gegevens door te sturen.

Concreet zal de procedure als volgt verlopen:

1. Een aanvragend OCMW dient bij de KSZ een ESV-verzoek in op basis van het identificatienummer van de verzekerde (INSZ) en een bepaalde periode.
2. De KSZ voert de nodige controles uit (structuur van de aanvraag, veiligheid en integratie op sectorniveau) en stuurt het verzoek online naar de ESV-applicatie, die via het sectoraal repertorium, het of de afgevende OCMW('s) opspoor.

Wanneer de applicatie minstens één afgevend OCMW vindt, voert zij het KBO-nummer van dit OCMW in een beheersysteem voor herinneringen in. Dankzij dit systeem kunnen gegevens automatisch opnieuw verzonden worden wanneer dit in eerste instantie niet is gelukt wegens technische redenen of beschikbaarheidsproblemen.

3. De ESV-applicatie stuurt de aanvraag naar het of de OCMW('s).
4. De applicatie van het of de afgevende OCMW('s) behandelt de aanvraag en stuurt het antwoord via de KSZ naar de ESV-applicatie.
5. De ESV-applicatie stuurt het verwachte antwoord vervolgens naar het aanvragende OCMW.

Deze functionaliteiten worden ontwikkeld door de informaticaleveranciers van de OCMW's.

Voor een optimale uitwisseling dienen de OCMW's toegang te hebben tot de gegevens van de andere OCMW's. Het wederkerigheidsprincipe dat aan de samenwerking en de uitwisselingen bij de KSZ ten grondslag ligt, houdt in dat een OCMW dat zijn gegevens ter beschikking van de andere OCMW's stelt, erop moet kunnen rekenen dat de andere OCMW's hun eigen gegevens ook ter beschikking stellen. Omdat de OCMW's eigenaar zijn en zullen blijven van de ter beschikking gestelde gegevens, gebeurt de uitwisseling rechtstreeks tussen OCMW's en niet via de POD MI.

Het project werd opgesplitst in verschillende fasen:

De eerste fase van het project heeft betrekking op gegevens die reeds in elektronische vorm bestaan: de coördinaten van de OCMW's en de beslissingen met betrekking tot het leefloon, de maatschappelijke hulp en de installatiepremie.

Meer in het bijzonder gaat het om de volgende gegevens:

Identificatie van het aanvragende OCMW

Identificatie op basis van het KBO-nummer van het OCMW dat een sociaal verslag aanvraagt

Identificatie van de aanvraag

1. *Identificatienummer van de aanvraag om de aanvraag te kunnen volgen tijdens de verschillende stappen van het doorsturen en bij de verschillende betrokken partijen*
2. *Periode waarop de aanvraag betrekking heeft
Begindatum van de periode van de aanvraag
Einddatum van de periode van de aanvraag*

Identificatie van het afgevende OCMW

1. *KBO-nummer van het OCMW dat het sociaal verslag afgeeft*
2. *Naam NL van het afgevende OCMW*
3. *Naam FR van het afgevende OCMW*
4. *Algemeen telefoonnummer van het afgevende OCMW*

Identificatie van de gerechtigde op OCMW-steun

1. *INSZ van de persoon op wie de ESV-aanvraag betrekking heeft (kan een bisnummer zijn)*
2. *Naam van de gerechtigde (die informatie hangt samen met het INSZ, en dient hier dus enkel om de persoon beter te identificeren)*
3. *Voornaam van de persoon
Partner*
4. *INSZ van de partner van de gerechtigde op steun (kan een bisnummer zijn)*

Beslissing (meerdere beslissingen zijn mogelijk - max. 5 jaar)

1. *Karakterisering van de beslissing op basis van de volgende codering:*
 - *Toekening*
 - *Weigering*
 - *Herziening*
 - *Verlenging*
 - *Stopzetting*
 - *Sanctie*
 - *Terugvordering*
2. *Datum waarop de beslissing goedgekeurd werd door het SVF*
3. *Beslissing na een beoordeling: ja/nee*
4. *Duur van de beslissing*
5. *Datum waarop de beslissing in werking treedt*

OCMW-steun: per beslissing zijn meerdere soorten steun mogelijk

1. *Toepasselijke wetgeving:*
 - recht op leefloon*
 - equivalent leefloon*
 - installatiepremies*
2. *Soort steun:*
 - leefloon,*
 - financiële steun,*
 - aanvullend leefloon,*
 - ...*

3. *Bedrag van het inkomen*
4. *Frequentie van de betalingen van de steun: maandelijks, één keer, ...*
5. *Periode van de steun: begin- en einddatum van de steun, of begindatum + een aantal maanden, weken of dagen*
6. *Begindatum van de effectieve verstrekking van de steun*
7. *Steun in het kader van een wettelijke indeplaatsstelling: ja/nee*
8. *Commentaar (vrije tekst)*

Berekening van de steun

Opsomming van de elementen waarmee rekening gehouden wordt voor het berekenen van de steun (er kunnen er meerdere zijn):

1. *Soort gegeven waarmee rekening gehouden wordt:*
 - *beroepsinkomen,*
 - *uitkering: werkloosheid, pensioen, ...*
 - *inkomsten uit onroerende goederen,*
 - *...*
2. *Bedrag van het inkomen, dat aan een tijdseenheid gekoppeld moet zijn: maandelijks of jaarlijks*
3. *De partner/samenwonende van de gerechtigde die ook een inkomen van dezelfde aard heeft*
 - *INSZ van de samenwonende gerechtigde van wie het inkomen vermeld is*
 - *Inkomen waarmee rekening gehouden wordt*

3. Wettelijke basis

Zoals hierboven vermeld, heeft dit project tot doel om via de KSZ een veilige communicatie tussen OCMW's op te zetten. De activiteit van de KSZ wordt geregeld bij de *wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid*. Deze wet belast de KSZ onder meer met de gegevensoverdracht tussen leden van de sociale zekerheid en het waarborgen van de veiligheid van de gegevensuitwisseling. Daartoe wordt elke raadpleging van gegevens, door om het even wie, geregistreerd in een logsysteem zowel bij de instelling die de raadplegingsaanvraag stelt als bij de KSZ. Op dit niveau is er dus alvast een dubbele controle.

Het elektronisch sociaal verslag werd goedgekeurd door de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (CBPL, de onafhankelijke controleinstantie die toeziet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer bij de verwerking van persoonsgegevens.). In haar aanbeveling CSSS/12/272 stelt deze vast dat de elektronische uitwisseling van persoonlijke gegevens tussen de openbare centra voor maatschappelijk welzijn in het kader van het project "Elektronisch Sociaal Verslag" beantwoordt aan de principes van finaliteit en proportionaliteit. Zij erkent de legitimiteit en de finaliteit van het project, namelijk de administratieve vereenvoudiging zowel voor het OCMW als voor de klanten.

Aan te stippen valt dat het hier gaat om een uitwisseling tussen OCMW's, meer bepaald tussen sociaal werkers, van relevante en objectieve gegevens in verband met administratieve handelingen. Daarom zullen deze gegevens enkel worden uitgewisseld en gebruikt door personen die gebonden zijn door het beroepsgeheim.

Krachtens artikel 19 § 2 van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie en artikel 60 §1 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn is de steunaanvrager verplicht zijn medewerking te verlenen aan het sociaal onderzoek en de gevraagde gegevens aan te leveren of de raadpleging van zijn gegevens toe te staan. Daarnaast herinner ik eraan dat het de sociaal werker (of de persoon die meewerkt aan het sociaal onderzoek) is die bij zijn sociaal onderzoek en het onderzoek van de steunaanvraag de proportionaliteit moet bepalen alsook de noodzaak om deze raadpleging uit te voeren in het kader van zijn bevoegdheden en door de CBPL toegekende toegangsrechten. De voorwaarden en bijzonderheden waaraan het OCMW gehouden is bij het inwinnen van inlichtingen worden bepaald bij artikel 6 §4 van het KB van 11 juli 2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie. Dit artikel stelt met name dat een steunaanvrager die aanklopt bij het OCMW de toestemming geeft alle beschikbare inlichtingen en verklaringen te controleren bij de verschillende overheidsadministraties.

4. Timing van het project

Het gehele project werd uitgewerkt in samenwerking met de OCMW-sector sinds 2011. Daartoe werd een werkgroep opgericht met vertegenwoordigers van de Verenigingen en van de OCMW's, die verschillende keren samenkwam.

De werkgroep omlijnde duidelijk de reikwijdte van de eerste fase van het project en goedgekeurd deze goed, waarna analyses en de ontwikkeling van de uitwisselingsstructuur werden geanalyseerd. De technische documentatie voor de informaticaleveranciers van de OCMW's, die zullen instaan voor de ontwikkeling, is klaar om te worden verspreid. Zoals voor alle stromen die via de KSZ gaan, is deze technische documentatie de basis voor de ontwikkeling van de stromen. Zij waarborgt de interoperabiliteit tussen de verschillende sociale tools van de OCMW's.

Na de verspreiding van de documentatie plannen we tot 1 april 2016 een periode voor de ontwikkeling en voor tests in de acceptatieomgeving. Het project gaat voor alle OCMW's in productie op 1 april 2016.

Zodra de eerste projectfase in productie is gesteld, zal hierover een evaluatie plaatsvinden.

5. Toekomst van het project

De gegevensuitwisseling is niet beperkt tot fase 1. Er komen nog volgende fasen om de toegevoegde waarde van het project te vergroten. Net als bij alle projecten met betrekking tot stromen en de activiteiten in fase 1 van het project zullen we ook voor de volgende fasen met de OCMW's en de vertegenwoordigers van hun federaties overleggen om te bepalen welke gegevens in aanmerking komen voor uitwisseling tussen OCMW's maar ook om de rangorde van de verschillende fasen vast te leggen. Uiteraard is het bedoeling daarbij zoveel mogelijk rekening te houden met de prioriteiten van de OCMW's.

Met de meeste hoogachting,

De Minister van Middenstand, Zelfstandigen,
KMO's, Landbouw en Maatschappelijke Integratie

Willy BORSUS